

Project funded by
EUROPEAN UNION

Karadeniz Ekosisteminin Korunması için Halkın Bilinçlendirilmesi ve Deniz Çöplerinin Azaltılması

LitOUTer (BSB-785)

KARADENİZ İÇİN DENİZ ÇÖPLERİ ÜZERİNDE İLETİŞİM KURALLARI

2023 TRABZON

Common borders. Common solutions.

İçindekiler

İçindekiler	2
LitOUTer PROJESİNİN ÖNGÖRÜSÜ-(Ortakların dilleriyle de).....	3
ÖNSÖZ	5
1. GİRİŞ.....	7
2. KARADENİZ'İN ÖZELLİKLERİ VE BUNLARIN DENİZ ÇÖPLERİ KİRLİLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	8
3. PROJEDE KULLANILAN DIŞ İLETİŞİM YAKLAŞIMLARI VE ARAÇLARI.....	11
4 LITOUTER PROJESİ FAALİYETLERİ VE HEDEF KİTLELER	14
4.1. İletişim Zorlukları	14
4.1.1.Web sitesi, Logo ve Sosyal Medya Faaliyetleri.....	15
4.1.2. Poster, Roll-up/Banner, T-shirtler/Şapkalar.....	16
4.1.3. Çocuklar için Çizgi Film, Oyuncaklar, Deniz Kızı Bulmacası, Deniz Çöpü taşıyım Yolları için Video.....	17
Hedef kitle: Küçük çocuklar, gençler, eğitim uzmanları, bazı yetişkinler	17
4.1.4. Broşürler, El ilanları, İnfografikler İçeren Farkındalık Materyalleri	17
4.1.6. Çalıştaylar	19
4.1.7. Uluslararası Sempozyum.....	19
4.1.8. Açık Hava Sergisi	20
4.1.9. Öğrenciler için Eğitim.....	21
4.1.10. Saha Çalışmaları	21
4.1.11. Kıyı Topluluklarının Eğitilmesi	22
4.1.12. Yayınlar.....	23
4.1.13. Tanıtım/Medya Raporları	24
5. DENİZ ÇÖPLERİ HAKKINDA ETKİLİ MESAJLAR İLETMENİN ZORLUKLARI.....	25
6. BAŞARILARIN ÖLÇÜLMESİ - GÖSTERGELER VE DEĞERLENDİRME	27
7. SONUÇLAR	29
EK: DEĞERLENDİRME İÇİN GÖSTERGELER.....	30

Project funded by
EUROPEAN UNION

LitOUTer PROJESİNİN ÖNGÖRÜSÜ-(Ortakların dilleriyle de)

English	Turkish	Georgian	Romanian	Bulgarian
Help the Black Sea Now	Şimdi Karadenize Yardım Et	დავეხმაროთ შავ ზღვას ახლა	Ajută Marea Neagră acum!	Помогнете на Черно море сега!
I pledge to not throw anything on land and sea	Hiçbirşeyi Yere Yada Denize Atmayacağımı Taahhüt Ediyorum	გპირდებით, რომ ხმელეთსა და ზღვაზე არაფერს დავყრი	Mă angajez să nu arunc nimic pe uscat şi în mare!	Обещавам да не изхвърлям нищо на сушата и в морето.
Do not THROW	ATMA	არ დაყაროთ	Nu arunca!	БЕЗ ОТПАДЪЦИ
I pledge to do the following simple things to protect the Black Sea environment	Basit Şeyler Yapararak Karadeniz’In Çevresini Korumayı Taahhüt Ediyorum.	გპირდებით, რომ გააკეთებ შემდეგ მარტივ აქტივობებს, რათა დავიცვა შავი ზღვის გარემო	Mă angajez să fac următoarele lucruri simple pentru a proteja mediul Mării Negre.	Обещавам да правя следните прости неща за опазване на морската среда в Черно море:
I pledge to not pour oil, paints, or chemicals down the drain or toilet.	Lavabolara Ve Tuvaletе Yağ, Boya Yada Kimyasal Dökmeyeceğimi Taahhüt Ediyorum	გპირდებით, რომ არ ჩავუშვებ ნავთობს, საღებავებს ან ქიმიურ ნივთიერებებს კანალიზაციაში ან ტუალეტში	Mă angajez să nu vars ulei, vopsele sau substanțe chimice în canalul de scurgere sau toaletă.	Обещавам да не изливам масла, бои или химикали в канализацията или тоалетната.
I pledge to conserve water by: - Turning off the tap when I am brushing my teeth - Showering for one minute less	-Dışımı Fırçalarken Çeşmeyi Kapatacağımı -1 Dk. Daha Az Süre Duş Alacağımı Taahhüt Ediyorum	გპირდებით, რომ დავიცავ და შევინარჩუნებ წყალს შემდეგი გზით: - დავხურავ ონკანს კბილების გახევისას - შხაპს მივიღებ ერთი წუთით ნაკლებ დროში	Mă angajez să economisesc apa prin: - Închid robinetul când mă spăl pe dinți. - Fac duş cu un minut mai puțin.	Обещавам да пестя водата, като: - затварям кранчето, когато си мия зъбите; - вземам душ с една минута по-кратко.

Project funded by
EUROPEAN UNION

I pledge to use multi-usage bags for shopping, if I have to, I only will use single-usage plastic bags.	Alışverişlerde Çanta Kullanacağımı, Sadece Mecbur Kalırsam Tek Kullanımlık Plastik Poşet Kullanacağımı Sözü Veriyorum.	გპირდებით, რომ საყიდლებისთვის გამოვიყენებ მრავალჯერად ჩანთებს, თუ მაინც მომიწევს, გამოვიყენებ მხოლოდ ერთჯერადი პლასტმასის ჩანთებს	Mă angajez să folosesc pungi reutilizabile pentru cumpărături, dacă va trebui, voi folosi doar pungi de plastic de unică folosință.	Обещавам да използвам за пазаруване торбички за многократна употреба и само ако се наложи, ще използвам торбички за еднократна употреба.
I pledge to buy products with less packaging.	Daha Az Paketlenmiş Gıdalar Alacağımı Taahhüt Ediyorum.	გპირდებით, რომ შევიძენ ნაკლები შეფუთვის მქონე პროდუქტებს	Mă angajez să cumpăr produse cu mai puține ambalaje.	Обещавам да купувам продукти с по-малко опаковки.
I take responsibility to clean my environment. I organise training and clean-up activities to be an example.	Çevremi Temiz Tutmak İçin Sorumluluk Alıyorum. Örnek Olması İçin Eğitim Ve Temizlik Aktiviteleri Düzenliyorum.	მე ვიღებ პასუხისმგებლობას ჩემი გარემოს დასუფთავებაზე. მე ვაწყობ ტრენინგს და დასუფთავების აქტივობებს, რათა სხვებს მივცე მაგალითი	Îmi asum responsabilitatea de a curăța mediul. Organizez activități de instruire și curățare pentru a fi un exemplu.	Поемам отговорност за почистването на околната среда. Ще организирам обучения и дейности по почистване, за да дам пример.

ÖNSÖZ

Deniz çöpu kirliliği, deniz ve kıyı çevresinin durumu hakkında ciddi endişeler uyandıran küresel bir sorun olarak kabul edilmiştir. Bu karmaşık ulusötesi sorun, aralarında dört Karadeniz ülkesi arasında nehir ve deniz çöplerinin azaltılması için ortak farkındalığın ve ortak eylemlerin artırılmasını teşvik eden "Karadeniz Ekosisteminin Korunması için Kamu Bilincinin Artırılması ve Deniz Çöplerinin Azaltılması (LitOUTer)" projesinin de bulunduğu çeşitli bölgesel müdahalelerle ele alınmıştır. Proje, Karadeniz Havzası 2014 - 2020 Ortak Operasyonel Programı tarafından desteklenmiştir. Karadeniz Teknik Üniversitesi liderliğinde, dört Karadeniz ülkesinden altı ortak (KTÜ-MSF-Türkiye, IBEDC-Gürcistan, MN-Romanya, IO-BAS-Bulgaristan, NIMRD-Romanya ve BSNN-Bulgaristan), deniz çöplerinin etkisi konusunda kamuoyunu bilinçlendirmek için birlikte çalıştı. Dört ülkeden STK'lar, yüksek öğrenim ve bilimsel araştırma kuruluşlarından oluşan konsorsiyum, bilgi alışverişi, eğitim ve öğretim ve deniz çöpu hareketlerinin web tabanlı hidrodinamik modellerle gösterilmesi de dahil olmak üzere yenilikçi farkındalık yaratma yöntemleri kullanmışlardır.

Proje süresince halkın bilinçlendirilmesi için birçok material ve yöntem kullanılmıştır. Proje hedefinde tüm ortak ülkelerdeki alanlarda kamuoyunun bilinçlendirilmesi için öğrenciler, çocuklar, öğretmenler, kadınlar, balıkçılar, STK, karar vericiler, din adamları, muhtarlar, denizcilik ve turizm sektörleri gibi birçok farklı paydaş gruplarına yönelik eğitim faaliyetleri (eğitim faaliyetleri öncesi ve sonrası iki kez anket çalışması yürütülerek), çalıştaylar, saha çalışmaları, temizlik faaliyetleri, uluslararası sempozyumlar, birçok farklı basılı materyal türü, oyuncak, oyun kartı, çocuklar için origami oyunu kullanılmıştır. Çöp dağılım modeli, her bir ortak ülkeden birer tane olmak üzere dört nehir deşarj havzası için çalıştırılmış, farklı rüzgar yönü, rüzgar hızı ve çöp yükü miktarlarına göre çeşitli senaryolar oluşturulmuştur.

Proje süresince proje ekipleri doğrudan 18000'den fazla katılımcıya ulaşmış olup dolaylı erişim sayısının sosyal ve kitle iletişim araçları aracılığıyla doğrudan erişimden en az 5 kat daha fazla olduğuna şüphe yoktur.

Common borders. Common solutions.

Bu sonuçlarla ekip olarak proje hedeflerine ulaşıldığı söylenebilir. Bu ivme ile sağlanan etkinin kümülatif olarak artacağına inanıyoruz.

Proje lideri olarak, farklı ülkelerden tüm proje ekiplerine teşekkür etmek istiyoruz. Oluşturulan dostluğun devam edeceğine ve bu işbirliğinin yeni proje olanaklarının kapılarını açacağına inancımız tamdır.

Proje Liderleri* ve Rehberi Hazırlayan Ekip+	Kurum/Ülke
Doç. Dr. Coşkun ERÜZ*+	KTU /Türkiye
Prof. Dr. Fatma TELLİ KARAKOÇ*+	KTU /Türkiye
Prof. Dr. Ertuğ DÜZGÜNEŞ+	KTU /Türkiye
Mr. David TSISKARIDZE*+	IBEDC /Gürcistan
Mrs. Anca-Maria PANAIT*+	MN /Romanya
Prof. Dr. Violin RAYKOV*+	IO-BAS /Bulgaristan
Dr. Elena STOICA*+	NIMRD /Romanya
Mrs. Emma GILEVA *+	BSNN /Bulgaristan

Common borders. Common solutions.

1. GİRİŞ

Deniz çöpu kirliliği, deniz ve kıyı çevresinin durumu hakkında ciddi endişeler uyandıran küresel bir sorun olarak kabul edilmiştir. Deniz çöplerinin neden olduğu potansiyel hasar çok boyutlu olup ekolojik, sosyal ve ekonomik etkileri içeren üç ana kategoriye ayrılabilir. Bu karmaşık ulusötesi sorun, aralarında dört Karadeniz ülkesi arasında nehir ve deniz çöplerini azaltmak için ortak farkındalığın yaratılmasını ve ortak eylemlerin artırılmasını teşvik eden "Karadeniz Ekosisteminin Korunması için Kamu Bilincinin Artırılması ve Deniz Çöplerinin Azaltılması (LitOUTer)" projesinin de bulunduğu çeşitli bölgesel müdahalelerle ele alınmıştır. Proje, Karadeniz Havzası 2014 - 2020 Ortak Operasyonel Programı tarafından desteklenmiştir. Lider ortak Karadeniz Teknik Üniversitesi, Deniz Bilimleri Fakültesi, Trabzon, Türkiye ve ortakları Uluslararası İş ve Ekonomik Kalkınma Merkezi (IBEDC), Gürcistan; Mare Nostrum STK, Romanya; Oşinoloji Enstitüsü - BAS; Bulgaristan; Ulusal Deniz Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü "Grigore Antipa", NIMRD, Romanya ve Karadeniz STK Ağı, Bulgaristan'dır. Dört ülkeden STK'lar, yüksek öğrenim ve bilimsel araştırma enstitülerinden oluşan konsorsiyum, bilgi alışverişi, eğitim ve öğretim ve deniz çöpu hareketlerinin web tabanlı hidrodinamik modelle gösterilmesi de dahil olmak üzere yenilikçi farkındalık yaratma yöntemleri kullanmışlardır.

Karadeniz için Deniz Çöpleri İletişim Rehberi (CGML-BS), ortakların farkındalık yaratma ve eğitim faaliyetleri kapsamında iletişim konusundaki deneyimlerinin bir özetini sunmaktadır. Kılavuzlar, kilit bölgesel hedef gruplara özel farkındalık ve iletişim gereksinimleri ile hitap etmede proje başarılarına genel bir bakış sunmaktadır. CGML-BS, etkili deniz çöplerinin azaltılması ile ilişkili belirli tematik alanlar üzerindeki iletişimin sonuçlarına ve etkilerine odaklanmaktadır.

CGML-BS, proje başarılarını ilerletmek ve ilgili Karadeniz ülkelerindeki hedef gruplar üzerindeki etkilerini sürdürmek, deniz çöpleri sorunu ve çözümünün önemi konusunda farkındalık yaratmak, deniz çevresi hakkındaki anlayışlarını şekillendirmek ve yerelden bölgeye her düzeyde çevre politikaları hakkındaki bilgilerini geliştirmek için kullanılacaktır. Bu da, politikaların uygulanması için destek oluşturmali ve deniz çevresi, ekonomi, insan sağlığı ve refahı için katma değeri göstermelidir.

Common borders. Common solutions.

2. KARADENİZ'İN ÖZELLİKLERİ VE BUNLARIN DENİZ ÇÖPLERİ KİRLİLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Karadeniz, yaklaşık 1200 km'lik zonal boyutu ve batı tarafında 500 km'den doğu tarafına doğru 250 km'ye kadar değişen meridyonel boyutu ile 423.000 km²'lik yüzölçümüne sahip, neredeyse kapalı ve zonsal olarak uzatılmış bir havzadır (Şekil 1). Karadeniz, havzanın her tarafına tatlı su akışı sağlar. Avrupa'nın en büyük nehirlerinden biri olan Tuna Nehri, Karadeniz ekosistemi üzerinde dramatik etkiler yarattı. Karadeniz, özellikle üst 100 m de güçlü bir şekilde tabakalaşmış bir sistemdir. Denizin abisal düzlüğü içinde 2000 m kalınlığa sahip olan derin homojen tabaka, 200 m'nin altında neredeyse dikey olarak homojen özelliklere sahiptir. Karadeniz, Türk Boğaz Sistemleri (TSS) aracılığıyla dünya okyanusuna bağlanmaktadır.

Jeolojik açıdan 'en genç' denizlerden biri olan Karadeniz, 7500 - 8000 yıl önce oluşmuş ve eskiden bir tatlı su gölü niteliği taşıyordu. Avrupa ve Asya'nın tektonik plakaları arasında kilitli ve yer yer 2 km'den daha fazla derinliğe sahipti. Karadeniz'in yüzey alanı 423 000 km², havza alanı 2 414 000 km² olarak beş kat daha büyük olup su ve atık boşaltan 191 994 000 kişiyi barındırmaktadır. Ukrayna, Romanya, Bulgaristan, Türkiye, Gürcistan ve Rusya Federasyonu olarak altı kıyıdaş ülke ile çevrilidir.

Karadeniz pozitif tatlı su bütçesine sahiptir. Bu da nehirlerden ve yağışlardan buharlaşmadan kaybettiğinden daha fazla tatlı su aldığı anlamına gelir. Dolayısıyla su fazlası İstanbul Boğazı'ndan Marmara Denizi'ne akmaktadır. Böylece boğazlardan iki akış oluşur. Üst akış Karadeniz'den ayrılır ve yüzey suyunu dışarı taşır. Bu arada, bir dip akışı, Akdeniz'den Karadeniz'e yaklaşık 35‰ tuzlu su taşır. Tuzlu su, havzanın suları ile uygun şekilde karışır ve bu da yüzeyde nispeten düşük bir tuzluluk, yaklaşık ‰17,5 - 18 ile sonuçlanır. Alt akışın hacmi, yüzey akışının kabaca yarısı olan yaklaşık 300 km³'dür.

Common borders. Common solutions.

Yukarıda açıklanan spesifik özelliklerden dolayı, Karadeniz'in iki ayrı su tabakası vardır: 0 ila yaklaşık 200 m derinliğinde daha hafif üst tabaka ve 200 m'den deniz tabanına kadar daha ağır alt tabaka. Suların bu tabakalaşması, içlerinde zayıf bir dikey dolaşıma neden olur.

İki katmandan gelen sular çok kolay karışmaz ve bu gerçeğin denizdeki yaşam üzerinde muazzam bir etkisi vardır. Tüm Karadeniz'de 150 - 200 m'den daha fazla olan derinliklerde, aerobik yaşam formlarından yoksun kalıcı bir hidrojen sülfür bölgesi vardır. Oksijen bu seviyede tamamen yoktur. Denizdeki çoğu yaşamı destekleyen oksijen bakımından zengin yüzey suları, Karadeniz hacminin sadece %13'ünü oluşturmaktadır.

Bu özellikler, deniz ortamının durumunu ve buna bağlı olarak organizmaların çeşitliliğini etkiler ve deniz çöpleriyle de yakından ilişkilidir. Karadeniz'in çevre sağlığı karakterinin ve sorunlarının anahtarıdır.

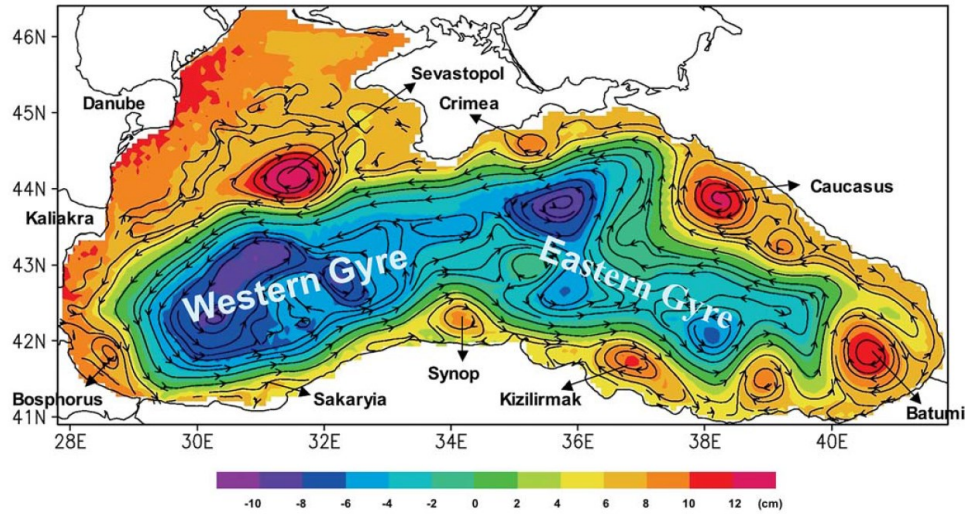
Karadeniz'deki güçlü akıntılar, çözünmüş maddelerin, yüzen maddelerin ve canlı organizmaların deniz boyunca taşınmasında önemli bir faktördür ve böylece kirliliğin, istilacı türlerin, deniz çöplerinin sınır ötesi yayılmasına neden olur.

Karadeniz, kendi alanına kıyasla geniş havza alanı nedeniyle, karada insan faaliyetlerinin baskısına karşı çok savunmasızdır ve çevre sağlığı, havzadaki hem kıyı hem de kıyı dışı devletlere bağımlıdır. Aynı nedenden dolayı, iklim değişikliğine karşı savunmasızdır. Sorunlu kirleticilerin önemli bir türü, gemilerden ve bazı kıyı şehirlerinden denize dökülen katı atık çeşitleridir.

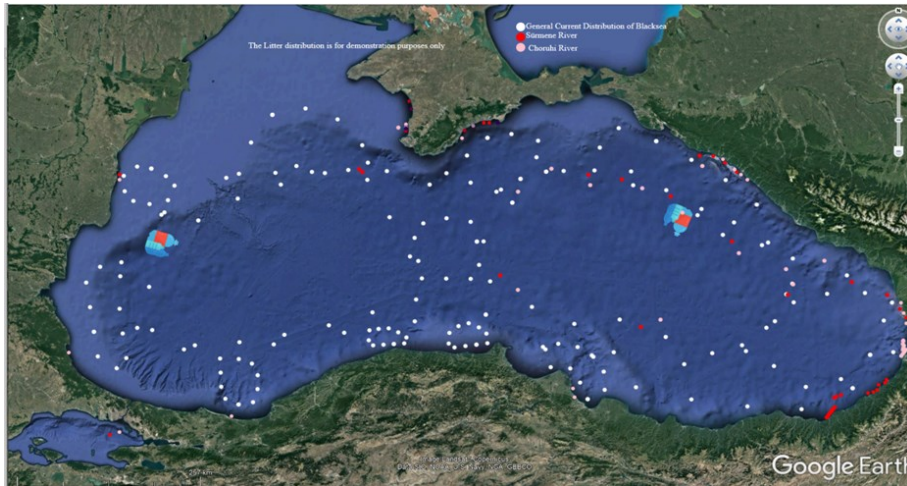
Genel olarak, Karadeniz'de deniz çöpleri, havzanın çok geniş havza alanı ile ağırlaşan, kara kaynaklı kaynaklardan gelen önemli baskı, dünya okyanusu ile son derece sınırlı alışveriş, yoğun nüfuslu kıyılar, bazı plajlarda çöp birikimi ile kıyılar boyunca iyi gelişmiş turizm gibi bölgesel zorluklar, yoğun deniz trafiği ve nehirlerden gelen çeşitli ek girdiler ve çok sayıda kıyı limanından, sanayi bölgesinden ve kentsel alanlardan gelen deşarjlar yoğunlaşan, tüm havza için kritik bir konu olarak Kabul edilmiştir.

.

Karadeniz'in yarı kapalı havzası, güçlü tabakalaşma, güçlü dip ve antisiklonik akıntıları gibi fiziksel özellikleri, Karadeniz havzasının her yerinde çöp taşınım davranışını etkileyebilir (Şekil-1). Çöp kolayca batmayabilir ve tüm havzadan boşalamayabilir. Deniz çöplerinin ana kaynakları kara tabanından, nehir havzalarından ve tabii ki denizcilik faaliyetlerinden kaynaklanmaktadır (Şekil - 2).

Şekil-1: Karadeniz havzası ve ana akıntılar (Understanding Black Sea Dynamics by Emil V. Stanev, Oceanography, Vol.18 No.2, 2005)

Şekil-2: Karadeniz havzasının her yerinde çöp taşınım senaryoları (LitOUTer proje raporundan)

Common borders. Common solutions.

3. PROJEDE KULLANILAN DIŞ İLETİŞİM YAKLAŞIMLARI VE ARAÇLARI

LitOUTer, deniz ve kıyı ortamının durumu, ekonomi, güvenlik ve insan sağlığı için ciddi etkileri olan karmaşık bir sınır ötesi çevre sorununu ele almaktadır. Projenin amacı, kamu kurumları, yerel yönetimler, kilit paydaşlar ve genel kamuoyunda, nehir ve deniz çöplerinin azaltılması ve başarılı bir şekilde yönetilmesine odaklanan deniz çöpu kirliliğı hakkında farkındalık yaratmaktır. Diğer özel hedefler, paydaşların deniz çöplerinin azaltılmasına yönelik sorumlulukları hakkında farkındalık yaratmaya, deniz çöplerinin kaynaklarını belirlemeye ve gelişmiş atık yönetimi, kaynağında önleme, azaltma ve temizleme stratejileri yoluyla deniz çöplerinin etkisini azaltmaya yönelik yöntemler ve iyi uygulamalar belirlemeye odaklanmaktadır.

Tüm bu sorunlar, ortak ekipler tarafından bilgi, farkındalık, gösterim ve eğitim faaliyetleri için tasarlanan açık ve anlaşılması kolay mesajlarla, iletişim faaliyetleri ile ele alınmıştır. Yetkililer, sektörel ajanslar, altyapı ve kamu hizmeti sağlayıcıları, denizcilik işletmeleri, balıkçılar, eğitimciler, öğrenciler, özellikle çevre STK'ları, kıyı toplulukları ve genel halk gibi tüm kilit hedef gruplarla birlikte kullanılmıştır.

LitOUTer'in çok çeşitli hedef gruplar arasında etkili iletişim, iyi anlama ve sınır ötesi görünürlüğü sağlamak için ortaklar, bilgilerini geliştirmek ve anlayış ve işbirliğini teşvik etmek için etkili iletişim yaklaşımları ve araçları kullanmışlardır.

LitOUTer iletişim faaliyetleri, projenin imajını, amaç ve hedeflerini ana proje paydaşlarına ve daha geniş kamuoyuna tanıtmak, Karadeniz ülkelerinde deniz çöpleri konusunda farkındalık yaratmak, ulusal ve bölgesel kamuoyunu bilgilendirmek, proje faaliyetlerine katılımı teşvik etmek ve proje sonuçlarının ve başarılarının görünürlüğünü sağlamak amacıyla proje süresi boyunca uygulanmıştır.

Bu iletişim unsurları ve faaliyetleri, tüm LitOUTer iş paketlerinin bir parçası olan çeşitli büyük etkinliklere ve bilgi, farkındalık yaratma, eğitim, pratik araştırma ve yaygınlaştırma ürünlerine entegre edilmiştir. Bu etkileşimler aşağıdaki ilkelere dayanmaktadır: **bilgi** - tüm hedef kitlelerin

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

deniz çöp kirliliğini ele alma ihtiyacı ve bilimsel bilgi ve verilerin kullanımı da dahil olmak üzere bölgesel ortaklarla birlikte LitOUTer gibi bir projede yer almanın önemi hakkında anlayışını ve bilgisini desteklemek ve geliştirmek; **Katılım** - kıyı sakinlerinin, idarelerin, işletmelerin, eğitimcilerin, öğrencilerin ve diğer paydaşların kıyı topluluklarının proje faaliyetlerine katılımını teşvik etmek; **İşbirliği ve takip** - ortaklarla işbirliğinin teşvik edilmesi, proje bilgilerinin ve başarıların proje uygulaması sırasında ve sonrasında ulusal ve bölgesel temaslara aktarılması.

Proje iletişim faaliyetleri, bilginin yayılması ve tüm hedef grupların deniz çöpleri konusundaki farkındalığını ve anlayışını artırmak, böylece projenin amacını ve sorunun çevre, ekonomi ve kendi yaşamları için önemini anlayabilmeleri amacıyla **temel yaklaşımlar ve araçlar** uygulamıştır. Paydaşların sağlıklı deniz ekosistemlerinin değerlerini ve hizmetlerini daha iyi anlamaları esastır.

İletişimin **diğer hedefleri** şunlardır: - Belirlenen hedef grupların deniz çöpu sorunlarına rollerini ve katkılarını anlamalarına yardımcı olmak ve onları kamusal çevresel faaliyetlerde aktif katılımcılar olmaya teşvik etmek; - kirliliği önleme ve uygun katı atık yönetimi hakkında daha fazla bilgi edinme fikrini teşvik etmek; - Karadeniz'in korunması ve rehabilitasyonuna ve sınır ötesi işbirliğine yardımcı olan hedef gruplar arasındaki iletişimi ve işbirliğini desteklemek; - İletişim ve ağ oluşturma, bilimsel işbirliği ve proje takip faaliyetlerini desteklemek.

LitOUTer'in deniz çöpu konularına yaklaşımı, kaynağında önleme, atıkların en aza indirilmesi yoluyla atıkların azaltılması, geri dönüşüm, temizlik, kamu atık yönetimi politikalarının ve uygulamalarının iyileştirilmesi dahil olmak üzere entegre yönetimin teşvik edilmesi şeklindedir.

Ana görev, kaynağında atık azaltma üzerinde en doğrudan etkiye sahip olabilecek hedef gruplara ulaşmaktır. Proje, deniz çöplerinin azaltılmasını hedefleyen ulusal ve bölgesel düzeyde politika ve yasal çerçeve çalışmalarının incelenmesi ile başlamıştır. Bunlar hedef paydaş gruplarının farkındalığını artırmak için uygun tematik alanların ve spesifik araçların belirlenmesine yardımcı olmuşlardır. Başka bir proje faaliyet grubu, paydaşların LitOUTer'a katılımını sağlama metodolojisini tanımlamaktadır. Faaliyetlerin birçoğu atıkların kaynağında önlenmesi ve azaltılması ve katılımcıların bireysel bilgi ve alışkanlıklarının geliştirilmesi ile ilgili olduğundan, proje deniz çöpu kirliliğine karşı bilgi, beklenti ve tutumları hakkında iki anket gerçekleştirmiştir.

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Ortakların, paydaş gruplarının kamu politikalarına katılımını ve uygulama sonunda projenin etkinliğini teşvik etmek için uygun araçları belirlemelerini sağlamıştır. Proje ile birçok bilinçlendirme, bilgilendirme ve eğitim faaliyetine, açık hava sergilerine ve saha çalışmalarına, çalıştaylara ve uluslararası sempozyumlara destek verilmiştir. LitOUTer'deki bilimsel ortaklar tarafından hazırlanan, deniz çöplerinin kaynaklarının, nehirlerinin ağızlarından başlayarak ve kıyı şeridi boyunca taşınımını ve birikimini açıklayan bilgisayar tabanlı gösterim önemli derecede ilgi çekici olmuştur. Ücretsiz erişime sahip interaktif internet tabanlı model, paydaşları eğitmek ve katılımlarını sağlamak için bir araç olarak kullanılmıştır. Bunlara ek olarak, projede önceden tanımlanmış iletişim faaliyetleri kullanılmıştır: projenin başlangıcı hakkında bilgilerin yayılmasını öngören iletişim başlatma faaliyetleri; web sitesi, logo ve sosyal medya etkinlikleri dahil olmak üzere dijital etkinlikler; sempozyumdan ve proje faaliyetlerinden elde edilen yayınlar; ve halka açık etkinlikler, TV ve medyadaki diğer olay veya faaliyetlerden elde edilen raporlar.

Common borders. Common solutions.

4 LITOUTER PROJESİ FAALİYETLERİ VE HEDEF KİTLELER

Bazı iletişim faaliyetleri proje uygulaması tarafından önceden tanımlanmıştır. Faaliyetlerin geri kalanı için LitOUTer ortakları ek çaba sarf ederek proje hakkındaki bilgilerin ve kilit mesajların daha geniş kitlelere yayılması için kendi medya kanallarını kullandılar.

4.1. İletişim Zorlukları

Deniz çöpleri, Karadeniz’de deniz çevresinin sağlığına zarar veren kirleticilerden sadece biri olmasına rağmen, sınırların ötesine geçmesinedeniyle giderek daha büyük bir sorun haline gelmektedir. Sadece çözüm açısından değil, iletişim açısından da bazı özel zorlukları da vardır.

LitOUTer ortakları, sorunun karmaşıklığını ve çözümü için gerekli adım adım koordineli çabaları açıklamak için belirlenen paydaşlara bazı mesajlar ilettiler:

- Katı atıklarla kirliliğin önlenmesinde olduğu gibi, kaynağında önleme için eğitim veriyoruz.
- Hem karada hem de denizde çöpleri azaltmak için eğitim veriyoruz.
- Sahada faaliyet gösteriyor, hem vatandaşları hem de yetkilileri atık önleme ve azaltma sürecine dahil ediyoruz.
- Denizcilik sektörleri de dahil olmak üzere birçok hedeflenen paydaş grubunu eğitiyor ve dahil ediyoruz.
- Mümkün olan her yer ve zamanda, hem kıyıda ve hem de denizde temizlik eylemleri yaparak biriken çöpleri azaltıyoruz.
- Ortaklar çeşitli iletişim mesajları kullanmış ve belirli faaliyetler için uygun yaklaşımlar seçerek proje hedef gruplarına hitap etmişlerdir.
- Proje ortaklarındaki AB ülkeleri, çöp vaka çalışmalarını, Tanımlayıcı 10 - Plajlar için Deniz Çöplerinin İzlenmesine yönelik Deniz Stratejisi Ortak Uygulama Stratejisi Çerçeve Direktifi kapsamında yer alan bir kılavuz belge olan "Avrupa Denizlerinde Deniz Çöplerinin İzlenmesine İlişkin Rehberlik"te yer alan plaj çöpü izleme metodolojisine göre yapmaktadır.

4.1.1.Web sitesi, Logo ve Sosyal Medya Faaliyetleri

Hedef kamu: Genel halk ve tüm hedef gruplar.

İletişimin amacı: Ele alınan sorunun anında ve doğrudan önerisi ile projenin maksimum görünürlüğünü sağlamak ve faaliyetler ve kazanımlar hakkında bilgi sağlamak.

LitOUTer proje logosu, sunumlar ve basın bültenleri için logo içeren şablonlar, projenin başlangıcında Lider Ortak (LP) tarafından sağlanmıştır. Ortaklar, birkaç versiyon arasından logonun seçiminde yer aldılar. Logo, proje uygulama süresi boyunca dokümanlar, raporlar, yayınlar, basın bültenleri, web sitesi vb. için kullanılmıştır. Logo, arka planda Karadeniz'in ana hatlarıyla plaj faaliyetlerinden kaynaklanan kıyı kirliliğinin başarılı bir şekilde görselleştirilmesini sağlamak ve projenin ele aldığı sorunu göstermektedir. Gelecek nesiller için denizi korumanın temel mesajı görüntüde kodlanmıştır - LitOUTer Proje ortakları, proje logosunu ilgili tüm belgelerde ve etkinliklerde, şablonun hem İngilizce hem de ulusal dillerdeki sürümleriyle birlikte kullanmaktadır.

Proje web sitesi LP tarafından hazırlanmıştır ve <https://litouterproject.eu/> bağlantısından ulaşılabilir. Ortaklar ulusal dillerde ilgili bölümlerin çevirisini sağlamıştır. Proje web sitesinin linki tüm broşürlerde, broşürlerde, basılı farkındalık materyallerinde ve sosyal medyadaki yayınlarda mevcuttur.

Sosyal medya aktiviteleri oldukça çeşitlidir. Proje ve ortak Facebook, Instagram, Youtube, blog sayfaları ve Twitter'da proje hakkında bilgi paylaşmaktadır. Proje web sitesi proje süresini aktif olarak kullanmaktadır ve projeden sonra beş yıl boyunca aktif tutulacaktır. Proje web sitesine ek olarak, tüm ortaklar faaliyetlerini takipçilerine duyurmak için kendi web sitelerini kullanmışlardır.

Sonuçlar: Dış iletişim etkisi, ortakların logo, web sitesi ve sosyal medya kanallarının düzenli kullanımı ile elde edilen görünürlük ile en üst düzeye çıkarılmıştır. Proje ortakları, dijital kanalları (web siteleri ve sosyal medya) kullanarak etkinlikler hakkında başarılı hikayeler ve raporlar oluşturmuştur. Bazı ortaklar, LitOUTer hakkındaki iletişime dayanarak Facebook'ta başarılı ağ

Common borders. Common solutions.

etkileşimi sağlamıştır. Deniz çöpü sorunlarıyla ilgili mesajları, çoğunlukla kıyı sakinleri, deniz sporları meraklıları, STK aktivistleri ve hasas vatandaşlar olmak üzere sosyal medya gruplarının çevreye duyarlı kullanıcılarına getirdiler

4.1.2. Poster, Roll-up/Banner, T-shirtler/Şapkalar

Hedef Kitle: Genel halk, seçilmiş paydaşlar ve tüm ilgili gruplar

İletişimin amacı: Projenin maksimum görünürlüğünü sağlamak, bilgilendirmeye ve farkındalık yaratmaya hizmet etmek

Sonuçlar: Proje posterleri ve rulo afişler, projenin farkındalık materyallerinin bir parçasıdır. Planlanan sayıda poster ve afiş tüm ortaklar tarafından üretilmiştir. Tüm posterler ortak paydaş gruplarına dağıtılmış, proje toplantılarında, seminerlerde, eğitimlerde kullanılmıştır. Roll-up / afişler ayrıca proje etkinlikleri, çalıştaylar, sempozyumlar ve sergilerde de kullanılmıştır. Afişler ve rulo afişler, kamuoyunu bilinçlendirmek, projeyi ana proje paydaşlarına ve daha geniş kitlelere tanıtmak için bilgilendirme amaçlarına hizmet etmiştir. Tişörtler, şapkalar ve çantalar da farkındalık malzemelerinin bir parçasıdır ve planlandığı gibi üretilmiştir. Üretilen materyaller düzenlenen fiziksel/yüz yüze eğitimlerde kullanılmıştır. Çöp toplama saha çalışmaları, plaj işletmecileriyle yüz yüze etkinliklerde, okullarla yapılan eğitimlerde, çalıştaylarda, açık hava sergilerinde ve diğer konferanslarda proje görünürlüğünü sağlamak için kullanılmışlardır. Farkındalık materyalleri, insanların deniz çöpü kirliliği konusuna odaklanmalarına, proje faaliyetlerine dahil olmalarına, sorunu ve rollerini anlamalarına, harekete geçebilen ve diğer insanların benzer bir amaç için çalıştıklarını algılayabilen bir grubun parçası hissetmelerine yardımcı olmuştur.

4.1.3. Çocuklar için Çizgi Film, Oyuncaklar, Deniz Kızı Bulmacası, Deniz Çöpu taşıyım Yolları için Video

Hedef kitle: Küçük çocuklar, gençler, eğitim uzmanları, bazı yetişkinler

İletişimin amacı: Çocukları ve gençleri deniz çöpleri konusunda eğitmek, çöplerin ve özellikle plastik kirliliğinin deniz çevresine ve deniz canlı türlerine zararları konusunda bilgilendirmek. İnteraktif farkındalık materyalleri, gençleri plastik kirliliği ve önleme, yeniden kullanım ve geri dönüşümün tanıtılması konusunda bilgilendirmeyi amaçlamaktadır. Materyaller, çocuklarının tutumlarından, alışkanlıklarından, atıklarla ilgili mesajlarından ve deniz çöplerinin önlenmesinden etkilenebilecek ebeveynlerin farkındalığını artırmayı amaçlamaktadır. Öğretmenler, diğer eğitimciler ve çevre aktivistleri de farkındalık materyallerini kullanabilir.

Eylem çeşitleri: Eğitim bilinçlendirme faaliyetleri, eğitimler, sergiler, kıyı temizliği ve diğer çevresel etkinlikler gibi halka açık etkinlikler vb.

Ana mesajlar: Deniz çöplerini azaltmak için rol model olduk. Kıyıda, plajda veya nehir kıyılarında çöp bırakmamalıyız, çünkü çöp deniz canlıları ve insanlara zararlıdır. Denizel kaynaklardan ekonomik gelir sağlamak ve çevreyi korumak için daha az plastik kullanmalıyız. Nehirleri, denizi kirliletmeyin, hepimizin sağlıklı ve temiz bir Karadeniz'e ihtiyacı var.

Sonuçlar: Hedef kitle, deniz çöpu kirliliği hakkında bilgilendirilmiş ve bunun zararları hakkında farkındalık yaratılmıştır.

4.1.4. Broşürler, El ilanları, İnfografikler İçeren Farkındalık Materyalleri

Hedef Kitle: Yetişkinler, gençler, uzmanlar, STK'lar, karar vericiler, seçilmiş paydaşlar

Common borders. Common solutions.

İletişimin Amacı: Proje amaçlarını, hedeflerini ve proje faaliyetlerini yerli ve yabancı izleyicilere (ana dillerde ve İngilizce) tanıtmak. Okuyucuları deniz çöpleri konusuna ve iyi atık yönetimi uygulamalarına tanıtmak

Ana Mesajlar: Deniz çöpu kirliliği, kirliliğin azaltılması ve sonlandırılması için koordineli çabalara, bilgiye ve eğitime ve ayrıca pratik faaliyetlere ihtiyaç duyan önemli bir bölgesel konudur. Deniz atık yönetiminin iyi uygulamalarının benimsenmesini ve tüm hedef gruplar arasında çevre ve deniz üzerindeki etkisinin azaltılmasını teşvik etmek gerekmektedir.

Sonuçlar: Yayınlar, katılımcıların dahil olduğu diğer etkinliklerden gelen önemli mesajları desteklemiştir. Projedeki iletişim faaliyetleri için referans görevi görmüşlerdir. Üretilen broşür, bildiri, afiş, origami oyunu vb. yayınlar eğitim faaliyetleri, ziyaretler, açık hava sergisi, sempozyum gibi çeşitli etkinliklerde yaygınlaştırılmıştır.

4.1.5. Farkındalık Toplantıları /Seminerler

Hedef Kitle: Yerel paydaşlar (karar vericiler, öğrenciler, çocuklar, yerel uzmanlar, yetişkinler, kadınlar, balıkçılar, STK)

İletişimin Amacı: Deniz çöpleri konusunda farkındalık yaratmak ve tüketici alışkanlıklarına ve davranışlarına vurgu yapmak; Deniz çöpleri ve bunun yerel ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri konusunda yerel toplumu bilgilendirmek, eğitmek ve bilinçlendirmek; Yerel halkın, sorunlara katkıları ve deniz çöpu sorunlarının çözümü konusunda farkındalığını artırmak; Deniz çöplerinin azaltılmasına katkıda bulunmak için yerel toplumu atıkları azaltmaya / atıkların sorumlu bir şekilde bertaraf edilmesini teşvik etmek

Ana Mesajlar: Deniz çöplerinin çevre, insan sağlığı ve yerel ekonomi üzerinde olumsuz etkileri vardır. Yerel topluluklar, deniz çöplerinin azaltılmasına katkıda bulunmak için atıkları azaltmalı ve uygun şekilde bertaraf etmelidir. Etkinlikler sırasında bazı basit iletişim mesajları kullandık: "Karadeniz'in bakımı ve korunması hakkında daha fazla bilgi edinmek için günlük yaşamdaki ev

Common borders. Common solutions.

alışkanlıklarından başlıyoruz. Değişimin alfabetesini öğreniyoruz - evde iyi uygulamalarla ve tüketici seçimleriyle başlayalım. Karadeniz için değişim zamanı!"

Sonuçlar: Deniz çöpleri konusunda paydaşları eğitmek; kişisel alışkanlıkları geliştirmeye, israfı azaltmaya ve uygun şekilde bertaraf etmeye teşvik edilen paydaşlar; deniz çöplerinin azaltılmasını ve döngüsellliği desteklemeyi teşvik edilen paydaşlar

4.1.6. Çalıştaylar

Hedef Kitle: Ortakların ekipleri, karar vericiler, uzmanlar, paydaşlar

İletişimin amacı: Deniz çöpü kirliliğini azaltmak için sınır ötesi faaliyetler konusunda farkındalık yaratmak; Karadeniz'deki deniz çöpü kirliliğinin bölgesel yönleri hakkında bilgilendirmek, eğitmek ve farkındalık yaratmak; Ortak ülkelerdeki iyi uygulamalar konusunda yerel toplulukların farkındalığını artırmak

Ana mesajlar: Deniz çöpleri, tüm kıyıdaş ülkeler üzerinde sınır ötesi etkisi olan bölgesel bir sorundur; Çöplerin çevre, insan sağlığı ve yerel ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için her ülkede iyi uygulamalar uygulanabilir; Proje başarıları ve sınır ötesi faaliyetler, deniz çöpü sorununun çözülmesi gerektiği konusunda farkındalığın artırılmasına katkıda bulunmaktadır.

Sonuçlar: Ortak ekipleri ve paydaşları deniz çöpleri konusunda eğitti ve iyi uygulamaları paylaştılar. Paydaşlar, sınır ötesi iyi uygulamalar değişimini benimsemeye teşvik edildi. Projenin medyada, yerel ve ulusal düzeyde görünürlüğü başarılı oldu. Ortak Karadeniz ülkelerinden paydaşlar, deniz çöpü kirliliği sorununu ve çevre üzerindeki etkilerini ele almak için yöntemleri ve iyi uygulamaları paylaşmak için olumlu geri bildirimler aldı. Mesaj, yerel ve ulusal medya tarafından başarıyla iletildi.

4.1.7. Uluslararası Sempozyum

Hedef Kitle: Bölgesel ve uluslararası uzman topluluğu, ortak ekipler ve paydaşlar, yerel paydaşlar ve uzmanlar, bilim adamları, üniversite öğretim görevlileri, öğrenciler ve STK'lar

Common borders. Common solutions.

İletişimin Amacı: Projeye ve başarılarına uluslararası görünürlük sağlamak; Karadeniz'in deniz çöpü kirliliği konusunda farkındalık yaratmak ve deniz çöplerinin azaltılmasına yönelik uluslararası çalışmalar ve izleme faaliyetleri ve uygulamaları hakkında bilgi vermek

Ana Mesajlar: Deniz çöpleri küresel bir sorundur ve tüm ülkelerin ve kurumların bilim adamları tarafından ortaklaşa ele alınmalıdır; Karadeniz'in deniz çöpü kirliliği önemli bir bölgesel konudur ve bilim adamları ve uzmanlar konuyu ele alan faaliyetlerin araştırılması ve planlanmasında ısrar etmektedir; Tüm kıyı ülkelerindeki yerel toplumlar ve hükümetler konuyla ilgileniyor ve harekete geçiyor.

Sonuçlar: Uluslararası proje görünürlüğü, uluslararası uzman ve bilimsel değişim başarılı oldu. Projenin medyada, yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası alanda görünürlüğü sağlandı. Sempozyum kitabı ve birçok yayın sunuldu.

4.1.8. Açık Hava Sergisi

Hedef Kitle: Kıyı toplumları, kıyı ziyaretçileri ve turistler

İletişimin Amacı: Projeyi tanıtmak ve yerel toplumları projenin amaç ve hedefleri ile proje faaliyetleri hakkında bilgilendirmek; Yerel kıyı toplumlarını farkındalık materyallerinin yaygınlaştırılmasına ve iyi atık yönetimi uygulamalarının değişimine dahil etmek

Ana Mesajlar: Deniz çöpü kirliliği, tüm kıyı sakinlerini etkileyen önemli bir bölgesel sorundur. Kirliliği azaltmak ve sonlandırmak için koordineli çabalar, bilgi ve eğitimin yanı sıra pratik faaliyetler uygulamalıyız. Deniz ve kıyı çevresi üzerindeki etkisini azaltan atık yönetimi ve deniz çöplerinin önlenmesine ilişkin iyi uygulamaların benimsenmesini teşvik etmek gerekmektedir.

Sonuçlar: Açık hava sergileri, projeyi yerel kıyı toplumları için görünür hale getirmiş ve proje hakkındaki bilgilerin yayılmasını desteklemiştir. Medya raporları ve web sitelerindeki yayınlar sergilerin iletişim etkisini desteklemiştir. Kentlerin merkezi/müze/park gibi seçilen alanların projenin sergilenmesi için çok iyi yerler olduğu anlaşılmıştır. Turistler, yaşlılar ve engelliler gibi ziyaretçilerin sayısı ve türü, kolay ulaşılabilen sergi alanları nedeniyle artmıştır. Müzede

Common borders. Common solutions.

sergilenmesi ve sergilenmesinin planlanandan daha uzun sürmesi ziyaretçi sayısını 30233'e kadar yükseltmiştir.

4.1.9. Öğrenciler için Eğitim

Hedef Kitle: Kıyıdaki yerel okullar, eğitimciler, çevre eğitimi ve bilinçlendirme faaliyetlerinde yer alan STK'lar, ebeveynler, öğretmenler.

İletişimin Amacı: Deniz çöpleri ve bunun deniz çevresi, insan sağlığı ve yerel ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri konusunda gençleri bilgilendirmek ve eğitmek; Atık oluşumuna ve atık bertarafına her bireyin katkısı konusunda öğrencilerin, eğitimcilerin ve velilerin bilinçlendirilmesi; Deniz çöplerinin önlenmesi ve deniz çöplerinin azaltılması ile ilgili iyi uygulamalar hakkında bilgi edinmek; Deniz çöplerinin azaltılmasında sorumlu kişisel katılımı teşvik etmek.

Ana Mesajlar: Deniz çöpu kirliliğı, tüm denizleri ve okyanusları etkileyen ciddi bir çevre sorunudur. Deniz çöpleri tüm Karadeniz ülkeleri için önemli bir konudur. İnsanları bilgilendirmek, eğitmek ve denize ulaşmaması için katı atıklarımızı doğru yönetmek için birlikte hareket etmeliyiz. Her birimiz sorumlu kişisel eylemlerle kirliliğın azaltılmasına yardımcı olabiliriz.

Sonuçlar: Proje faaliyetlerine dahil olan ve teşvik edilen eğitilmiş gençler ve eğitimciler, geliştirilen kişisel alışkanlıklar, israfın azaltılması ve atıkların uygun şekilde bertaraf edilmesi konusunda ailelerin bilinçlendirilmesi; deniz çöplerinin azaltılması ve döngüsellik konusunda paydaş farkındalığını artırılması.

4.1.10. Saha Çalışmaları

Hedef Kitle: Yerel okul çocukları, eğitimciler, çevre eğitimi ve bilinçlendirme faaliyetlerinde yer alan STK'lar, ebeveynler, halk.

Common borders. Common solutions.

İletişimin Amacı: Gençleri ve ailelerini deniz çöpleri konusunda bilgilendirmek ve eğitmek, deniz çöplerinin azaltılmasına sorumlu kişisel katılımı teşvik etmek; Karadeniz'in korunmasına toplumun her bir üyesinin katkısı konusunda farkındalık yaratmak; Hedef kitleyi vatandaş bilimine tanıtmak ve bilim yaklaşımını ve bilimin çevre sorunlarının çözümünde kullanılmasını teşvik etmek.

Ana Mesajlar: Deniz çöpu kirliliği Karadeniz ve tüm denizler ve okyanuslar için ciddi bir çevre sorunudur. Deniz çöpleri, tüm kıyıdaş ülkelerde deniz çevresine, sağlık ve güvenliğe ve yerel ekonomiye zarar vermektedir. Kirliliği azaltmalı ve insanları eğitmek için birlikte hareket etmeli ve katı atıklarını denize ulaşmaması için doğru yönetmeliyiz. Her birimiz Karadeniz'deki deniz çöpu kirliliğini azaltmaya yardımcı olabiliriz.

Sonuçlar: Gençler ve eğitimciler, proje faaliyetlerine katılan ve katılmaya teşvik edilen aileler arasında deniz çöpleri konusunda farkındalık ve bilginin geliştirilmesi, Kişisel alışkanlıkların geliştirilmesi, atıkların azaltılması ve uygun şekilde bertaraf edilmesi; Deniz çöplerinin azaltılması ve döngüselliliği konusunda paydaş bilincini artırmak; Proje imajı ve hedefleri yerel eğitimciler ve topluluklar tarafından görülebilir hale getirmek. Faaliyetlerin önemini onların gözünde göstermek için karar vericilerle birlikte faaliyetleri temizlemek.

4.1.11. Kıyı Topluluklarının Eğitilmesi

Hedef Kitle: Yerel halk ve karar vericiler, öğrenciler, kadınlar, balıkçılar, STK'lar gibi yerel kıyı paydaşları.

İletişimin Amacı: Deniz çöpleri ve bunun deniz ve kıyı çevresi, insan sağlığı ve güvenliği ve yerel ekonomi üzerindeki olumsuz etkileri konusunda yerel toplumu bilgilendirmek, eğitmek ve bilinçlendirmek; Deniz çöpleri sorununun çözümüne katkıları konusunda yerel toplumun farkındalığını artırmak; Yerel toplumu atıkları özellikle plastik atıkları azaltmaya, geri dönüştürmeye, ambalajlı malların kullanımını ve tek kullanımlık plastik eşyaların kullanımını azaltmaya teşvik edilmesi, deniz çöplerinin azaltılmasına katkıda bulunulması.

Common borders. Common solutions.

Ana Mesajlar: Deniz çöplerini ve bunun çevre, insan sağlığı ve yerel ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için birlikte hareket edebiliriz. Yerel topluluklar, deniz çöplerinin azaltılmasına katkıda bulunmak için atıkları azaltmalı ve atıkları uygun şekilde bertaraf etmelidir.

Sonuçlar: Yerel paydaşlar deniz çöpleri konusunda farkındalığı artırdı; Yerel paydaşlar kişisel alışkanlıkları geliştirmeye, atıkları azaltmaya ve uygun şekilde bertaraf etmeye teşvik edildi; Paydaşlar, evlerde, tatil konaklama tesislerinde, kamp alanlarında vb. plastik kullanımını azaltmaya teşvik etti; Paydaşlar, deniz çöplerinin azaltılması ve döngüsellik konusunu tanıttı. Ortak ülkelerin kıyı toplulukları, atık hiyerarşisini sunan projenin broşür ve broşürlerinde çevresel çöp sorunu hakkında bilgi verdi ve ebeveynler ve aileler tarafından nasıl kullanılabileceği konusunda görüşmeler başlattı. Proje ortakları eylemlerin adım adım uygulanması ve sürece katılımcıların dahil edilmesinde merhum Prof. L. D. Mee tarafından ifade edilmiş “Karadeniz’e Şimdi Yardım Edin” açık mesajını ve öngörüsünü kullanmışlardır.

4.1.12. Yayınlar

Hedef Kitle: Bölgesel ve uluslararası uzman topluluğu, bilim adamları, eğitimciler, öğrenciler .

İletişimin Amacı: Projeyi ve faaliyetlerini uluslararası bilim ve uzman topluma görünür kılmak; Karadeniz çevre konularında daha fazla uzman ve bilimsel işbirliği için arka plan ve temel sağlamak ve deniz çöplerinin azaltılmasına yönelik çalışmaları, faaliyetleri ve iyi uygulamaların değişimini teşvik etmek

Ana Mesajlar: Karadeniz'deki deniz çöpleri önemli bir bölgesel sorun olup bilim adamları ve uzmanlar konuyu ele alan faaliyetlerin araştırılması ve planlanmasında ısrar etmektedir; Tüm kıyı ülkelerindeki bilim insanlarını, uzmanları, yerel toplulukları ve hükümetleri dahil etmek için daha fazla çaba sarf etmek için iyi bir gerekçe vardır.

Sonuçlar: Projenin ve katılımcı uzmanların uluslararası imajının ve görünürlüğünün iyileştirilmesi; uluslararası uzman topluluğuna tanıtılan proje sonuçları ve faaliyetleri; Yayın, proje başarılarının sürdürülebilirliğine destek sağlar.

4.1.13. Tanıtım/Medya Raporları

Hedef Kitle: Tüm ortak ülkelerdeki yerel ve ulusal toplum, yerel ve ulusal medyanın hedef kitlesi, sosyal medya, proje ortağının kendi web sitelerine gelen ziyaretçiler ve diğer iletişim kanalları

İletişimin Amacı: Projeyi ve faaliyetlerini ortak ülkelerdeki halka ve uluslararası izleyicilere görünür kılmak; Proje faaliyetlerini teşvik etmek ve Karadeniz'deki deniz çöpleri konusunda farkındalık yaratmak; Deniz çöplerinin azaltılmasına yönelik çalışmaları, faaliyetleri ve iyi uygulamaların değişimini teşvik etmek.

Ana Mesajlar: Karadeniz'deki deniz çöpleri, deniz biyoçeşitliliğinin korunması, güvenliği, insan sağlığı ve ekonomisi için ciddi etkileri olan önemli bir bölgesel çevre sorunudur. Birçok paydaş grubunun sınır ötesi sorunun çözümünde oynayacağı rol ve sorumluluklar vardır. Atık yönetimini iyileştirmek, kirliliği önlemek ve azaltmak yönündeki çabaları arttırmak yanında gerektiğinde temizlik yoluyla deniz çöpu kirliliğini azaltmak için koordineli ve etkili uygulamalar yapılmalıdır. Eylemler, tüm kıyı ülkelerindeki bilim insanlarını, uzmanları, yerel toplulukları ve hükümetleri içermelidir.

Sonuçlar: Projenin her düzeyde çok geniş bir paydaş grubuna ve genel kamuoyuna görünürlüğünün arttırılması; Karadeniz'deki deniz çöpleri ve biyolojik çeşitliliğin korunması konularında bölge kamuoyunun bilinçlendirilmesi.

5. DENİZ ÇÖPLERİ HAKKINDA ETKİLİ MESAJ İLETMENİN ZORLUKLARI

Deniz çöpu kirliliği sorununun karmaşıklığı, iletişim faaliyetlerinin önündeki başlıca zorluktur ve LitOUTer projesi de bundan istisna değildir. İnsanlara atık yönetimi süreci ve yanlış yönetilen atıkların denize ulaştığı yollar tanıtılmalıdır. Plastik atıkların yönetimi, plastik kullanımının sürekli büyümesi göz önüne alındığında bir başka özel zorluktur. Deniz çöplerinin verdiği zarar, hedef kitleye iletilmesi gereken bir başka karmaşık konudur. Sonuç olarak, kıyı topluluklarından ve proje ekipleri tarafından belirlenen tüm hedef gruplardan insanlar, konuyu anlamaları, endişe ve sorumluluk hissetmeleri ve ortak bir hedefe ulaşmak için çalışan diğer insanlarla birlikte harekete geçmeleri için motive edilmeleri için dahil edilmeli ve bilgilendirilmelidir.

Konunun karmaşıklığı, çeşitli gruplara, sosyal rollere, mesleklere ve yaşlara uygun çeşitli etkinliklerle ele alınmıştır. Dört ortak ülkedeki ekipler, farklı geçmişe, ulusal özelliklere, anlayışa ve deneyim seviyelerine sahip paydaşlara hitap etmiştir. Çözümlere ulaşmak için gereken eylemlerin farklı bakış açılarıyla karşı karşıya kaldılar. Bu, hedef gruplara, kendi anlayışlarına, sorumluluk duygularına ve kişisel davranışlarındaki değişikliklere katkıda bulunacak eylemlere uyacak mesajların dikkatli bir şekilde seçilmesiyle sağlanmıştır.

Ortaklara ait ekipler, deniz çöpu kaynakları hakkındaki ayrıntıları ve denizdeki çöp maddelerinin uzun süre ayrışmasıyla ilgili gerçekleri başarıyla ilettiler. Özellikle balıkçı kooperatifleri hedef kitle olarak, terk edilmiş av araçları ile kirliliğin önlenmesi ihtiyacını başarıyla aktarmıştır.

Deniz çöpu, herhangi bir plaj müdavimi için kolayca tanımlanabilen ve görülebilen bir sorun olabilir. Bununla birlikte, sorunun ölçeğini iletmedeki bir zorluk, çoğu insanın deniz tabanındaki deniz çöplerini görememesi veya yüzeyde, su sütununda ve hatta mikroplastiklerde olduğu gibi çıplak gözle neredeyse hiç görünmediğinde farkedilememesidir. Proje ekipleri, görünmeyen yerlerdeki çöpler hakkında paydaşları bilgilendirmeyi başardı. Bu başarı farkındalık faaliyetleri ve

Common borders. Common solutions.

materyalleri, görüntüleri, resimleri ve deniz çöplerinin birikmesi ve dağılımının bilgisayar tabanlı modelinde bilimsel verilerin gösterilmesi yoluyla sağlanmıştır (Şekil-2).

Ortaklar, sorunun karmaşıklığını dikkate alarak basit ve anlaşılır mesajlar kullandılar - Kirletmeyin! Çok kullanımlık bir alışveriş çantasına sahip olun! Paradan tasarruf etmek ve kaynak tasarrufuna yardımcı olmak için tek kullanımlık öğeleri azaltın. Karadeniz'e yardım etme öngörüsü, tamamı uygun atık yönetimine yönelik kişisel eylem için basitçe formüle edilmiş faaliyetlerle desteklenmiştir. Tüm ortak ekipler görsel farkındalık materyalleri sağlamış ve her ülkedeki ve sınırlar ötesindeki farklı sosyal grupları birbirine bağlamak için görsel bilgileri basit mesajlarla ve mümkün olduğunca doğrudan iletişimle desteklemiştir.

İnsanlar veya paydaş grupları arasındaki farklılıklara rağmen, tehdit ve eylem arasındaki ilişki, iyi uygulamaların gösterilmesiyle pratik açıdan başarılı bir şekilde iletilmiştir. En başarılı iletişimler, uygun atık bertarafı, atık ve atık su yönetimi ve deniz çöpü kirliliğini azaltmak için bazı temizlik faaliyetlerinin gösterildiği atölye çalışmalarında elde edilmiştir. Ekipler plaja gidenlere, insan sağlığına, kıyı turizmine, deniz ortamına ve deniz organizmalarına yönelik tehditleri etkili iletişim kurarak iletmışlerdir. Ekipler, tehditlerin nasıl azaltılacağı ve doğrudan veya dolaylı etkinin nasıl elde edileceği konusunda rehberlik sağladı.

6. BAŞARILARIN ÖLÇÜLMESİ - GÖSTERGELER VE DEĞERLENDİRME

LitOUTer'de iletişimin değerlendirilmesi, iletişim çabalarının proje sonuçları üzerindeki etkinliğini ve etkisini değerlendirmek için önemlidir. Projedeki iletişim faaliyetleri, iletişim amacının gerçekleştirilmesine başarılı bir şekilde katkıda bulunmuştur: Projenin imajını, amaç ve hedeflerini ana proje paydaşlarına ve daha geniş kamuoyuna tanıtmak, Karadeniz ülkelerindeki deniz çöpleri sorunu hakkında farkındalık yaratmak.

Kılavuzların bir parçası olan göstergeler, iletişim faaliyetlerinin proje sonuçlarının ve hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunmadaki etkinliğini ölçmek için kullanılabilir. Göstergelerin planlanan sayılarına LitOUTer proje konsorsiyumu tarafından ulaşılmıştır (Ek Tablo-1).

Önceden belirlenmiş hedefleri olmayan iletişim öğeleri (basın bültenleri, medya raporları vb.) düzenli olarak, oldukça yüksek sayılarda ve tüm ortaklar tarafından, projenin uygulanmasının tüm aşamalarını ve kilit olayları ve başarılarını kapsayacak şekilde kullanılmıştır. Ortaklar hem kamu iletişim kanallarını hem de kendi web sitelerini ve sosyal medyalarını kullandılar. Projenin görünürlüğüne ve farkındalığın artırılmasına başarılı bir şekilde katkıda bulundular.

Proje iletişim faaliyetlerinin paydaşlar üzerindeki etkisi, paydaşların proje ile ilgili bilgi, tutum ve davranışlarının incelenmesine yansıtılmıştır. Proje, deniz çöpu sorunlarının yönlerini anlamayı, deniz çöplerinin yerlerini, kaynaklarını ve yollarını tanımlamayı, kirleticilerin rollerini değerlendirmeyi ve deniz çöplerinin azaltılmasına yönelik önlemlerin ve faaliyetlerin etkinliğini değerlendirmeyi öğrenen paydaş gruplarının bilgilerinin geliştirilmesine katkıda bulunmuştur. Ek olarak, paydaşlar, öz değerlendirme yoluyla, deniz çöplerinin azaltılması sürecinde kendi rollerini

belirlemişlerdir. İletişim faaliyetleri, tüm hedef gruplar arasında deniz çöpü sorunları için kişisel sorumluluk duygusu yaratılmasına yardımcı olmuştur. Ayrıca, deniz çöplerinin azaltılmasıyla ilgili kamu kampanyalarına ve faaliyetlerine desteğin önemini vurgulamaya yardımcı oldular.

Kıyadaki topluluklarla, gençlerle, öğretmenlerle ve STK'larla iletişimde bazı sorunlar ortaya çıkmıştır. Bireysel atık yönetimi uygulamalarında kişisel sorumluluk kavramına proje boyunca büyük önem verilmiştir. İletişim ve eğitimlerde, kişisel alışkanlıklarda gerekli değişim, uygun atık bertarafı, atıkların azaltılması, ayrı toplama, kaynakların ekonomisi üzerinde duruldu. İnsanlar genellikle denizin durumu, kıyı çevresi ve deniz çöpü kirliliği hakkında endişe duymuşlardır, ancak atık yönetimini esas olarak yetkililerin, belediyelerin, kamu hizmetleri şirketlerinin yükümlülüğü olarak görmektedirler. Ayrı atık toplama, istatistiklere göre etkili bir şekilde uygulanmamaktadır. Bu, tesislerin, yönetim sisteminin ve kamu hizmetlerinin mevcudiyeti olan yerlerde ilişkili bir sorundur. Kişisel sorumluluk kavramı ve atık yönetimi hiyerarşisine dayanması gereken kamusal atık yönetimi sistemi daha fazla dikkat gerektirmektedir. Atık ve deniz çöplerinin azaltılması hala çok büyük ölçüde temizlik faaliyetleri ve önleme ve azaltmadan ziyade “boru sonu” önlemleri ile ilişkilidir.

Deniz çöpleri konusunda kamuoyunda aktif olmak bölgede çok popüler değildir. Atık yönetimi veya deniz çöplerinin azaltılması ile ilgili kamu faaliyetlerine katılım ile ilgili sorun ve problemleri olan yetkililere hitap etme kavramı, LitOUTer paydaşları arasında acil bir desteğe sahip değildir ve daha fazla dikkat edilmesi gerekmektedir.

7. SONUÇLAR

Karadeniz bölgesinde, aralarında bilim insanları, eğitimciler ve STK'ların da bulunduğu çok sayıda paydaş ve uzman, doğanın ve biyolojik çeşitliliğin korunmasının önemi konusunda farkındalık yaratarak çevrenin korunması faaliyetlerine katılmaktadırlar. Deniz çöpü kirliliği tüm kıyıdaş ülkelerde önde gelen konulardan biri olmaya devam ederken, deniz çöplerinin azaltılması ile ilgili uygun atık yönetimi hem ulusal hem de bölgesel düzeyde önemli bir konu olmaya devam etmektedir.

Bu bağlamda, LitOUTer iletişim faaliyetleri ve bölgesel çevre konularında sınır ötesi anlayış ve işbirliğinin teşvik edilmesi, vatandaşlar arasında katı atık sorununa, özellikle de süreçte oynayacakları sorumluluklar ve roller olmak üzere, ilgili tüm taraflarca etkili bir şekilde yaklaşılması gerektiği bilincinin güçlendirilmesine katkıda bulunmuştur. Mevcut mevzuat ve programlara dayanarak, ortak ülkeler döngüsel yaklaşımı, sıfır atık, net emisyon olmamasını ve iklim değişikliği ve çevresel bozulmayı ele alan diğer politikaları tanıtmak için iyileştirilmiş atık yönetimi uygulamayı planlamaktadır.

LitOUTer projesi, bölgedeki toplumları, deniz çöpü kirliliği sorununun, arkasındaki mekanizmaların ve çözüme dahil olması gereken herkesin sorumluluklarının daha iyi anlaşılmasına bir adım daha yaklaştırdı.

EK: DEĞERLENDİRME GÖSTERGELERİ

Faaliyetler	Açıklama	Sayılar
Proje logosu	- Kullanım çeşidi sayısı (doküman, web, etc)	12 000 in üzerinde kullanıldı Projede üretilen tüm ürünlerin logosu bulunmaktadır.
Proje web sitesi	- İşletimde ay sayısı - Dil sayısı - Ziyaret sayısı (izleyenler)	93 ay (toplam) 5 dil 12879 ziyaretçi
Sosyal medya	- Haber sayısı	Ortak ülkelerde 500 den fazla yerel ve ulusal haber
Poster	- Üretilen sayı - Dağıtılan sayı	Hedef alanlarda 600 poster üretildi ve dağıtıldı
Rulo afiş/afiş	- Üretilen sayı - Kullanıldıkları etkinlik sayısı	190'dan fazla etkinlikte 21 rulo afiş/afiş
Çocuklar için çizgi film	- Kullanıldığı yer sayısı - İzleyici sayısı	https://litouterproject.eu/videos/ 5 dilde 1400 Türkçe 241 İngilizce
Oyuncaklar	- Üretilen sayı	2000 adet hedef bölgeye dağıtıldı
Deniz kızı bulmacası	- Dağıtılan sayı	Hedef bölgelere yayılan 10.000 parça (bulmacaların soru ve cevapları 5 dile çevrilmiştir)
Deniz çöpi taşınım yolları için Kısa Belgesel Film	- Üretilen sayı - Dağıtılan sayı	https://www.youtube.com/watch?v=7q3ySfOnajQ Bir belgesel film, 20000'den fazla kişi tarafından izlendi
T-shirt/Şapka/Çanta	- Kullanıldığı yer/saha sayısı	T-shirt:1000 /Şapka:150/ Çanta:160 hedef alanlarda dağıtıldı
Broşür/Bildiri	- Üretilen sayı - Dağıtılan sayı	Hedef bölgelerde 10.000 broşür/bildiri dağıtılmıştır
Farkındalık materyalleri/infografikler	- Üretilen sayı - Dağıtılan sayı	Plaketler: 50/ Origami kartları:1500/Fotoğraflar:500 hedef bölgelere dağıtıldı

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

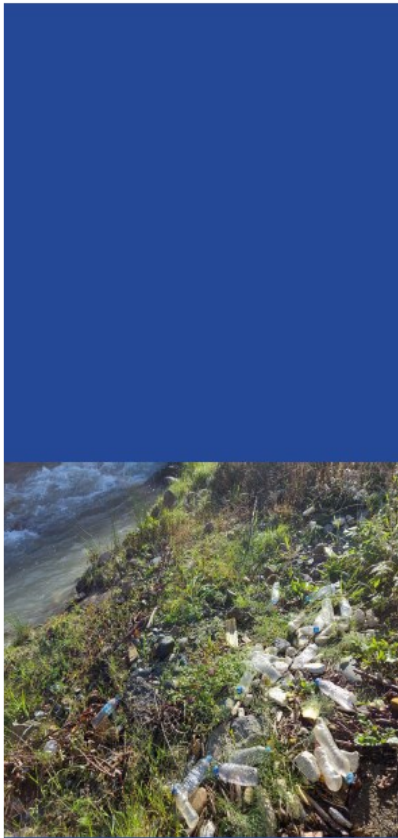

Farkındalık toplantıları/seminerleri	- Gerçekleşen etkinlik sayısı - Katılımcı sayısı	124 etkinlik/3352 katılımcı
Çalıştaylar	- Etkinlik sayısı/katılımcı sayısı	9 etkinlik/438 katılımcı
Uluslararası sempozyum	- Katılımcı sayısı - Sunum sayısı - Yayın sayısı - Medya raporu sayısı	331 katılımcı/39 sözlü sunum/16 poster/ 1 basın bildirisi
Açık hava sergisi	- Etkinlik sayısı - Ziyaretçi sayısı	6 etkinlik/3450 ziyaretçi
Öğrenciler için eğitimler	- Etkinlik sayısı - Katılımcı sayısı	45 etkinlik/2963 katılımcı
Saha Çalışması	- Etkinlik sayısı - Katılımcı sayısı	15 'ten fazla etkinlik/720 katılımcı
GCML BS dahil yayınlar	- Üretilen ve yayımlanan sayısı	7 İlerleme Raporu 1 Sempozyum özet kitabı 1 İletişim kılavuzu
Tanıtım/	- yayım sayısı	KTU: https://litouterproject.eu/ Proje faaliyetlerinden 8 adet ilerleme raporu hazırlanmıştır. Bir sempozyum kitabı basıldı

Common borders. Common solutions.

Project funded by
EUROPEAN UNION

The editor of the material: Karadeniz Technical University MSF

Address: Sürmene, Trabzon/TÜRKİYE

Phone:905052512606

E-mail: ftellikarakoc@gmail.com

Website: www.ktu.edu.tr/deniz

Karadeniz Technical University Marine Science Faculty (TR) - Lead Partner

International Business and Economic Development Center (GE) (PP2)

Non-governmental environmental organization Mare Nostrum (RO) (PP3)

Bulgaria, Institute of Oceanology - BAS (BG) (PP4)

National Institute for Marine Research and Development "Grigore Antipa" (RO) (PP5)

Black Sea NGO Network (BG)(PP6)

Joint Operational Programme Black Sea Basin 2014-2020

The editor of the material: Karadeniz Technical University, Marine Science Faculty,
Date of publishing: 10/03/2023 Joint Operational Programme Black Sea Basin 2014-2020 is cofinanced
by the European Union through the European Neighbourhood Instrument and by the participating countries:
Armenia, Bulgaria, Georgia, Greece, Republic of Moldova, Romania, Turkey and Ukraine. This publication was
produced with the financial assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Karadeniz
Technical University, and do not necessarily reflect the views of the European Union.

Common borders. Common solutions.